

**แบบแผนความคิดและรูปแบบผู้นำของประธานคณะกรรมการธิการสามัญ
ประจำสภาผู้แทนราษฎรประเทศไทย ***

(Thinking Pattern and Leadership Styles of Presidents of the Parliamentary Common
Committees in Thailand)

ทับทิมสยาม สงวนเดชสกุล**

ผลการเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมืองในช่วงหนึ่งถึงสองปีที่ผ่านมาชี้ให้เห็นว่า แบบแผนความคิดและรูปแบบผู้นำทางการเมืองของประเทศไทยนั้นมีส่วนสำคัญต่อทิศทางการพัฒนาประเทศไทย ที่มีระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีการถ่วงดุลซึ่งกันและกันระหว่าง อำนาจอธิปไตย อำนาจนิติบัญญัติ และอำนาจตุลาการ หากพิจารณาความแตกต่างของการบริหารอำนาจทั้งสามฝ่ายนั้นแบบแผนความคิดและรูปแบบผู้นำมีผลต่อการตัดสินใจ การทำงานของผู้นำเสมอ

คณะกรรมการนั้นว่าเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในระบบรัฐสภา คณะกรรมการธิการเปรียบเสมือนที่ประชุมย่อยของรัฐสภาที่ทำหน้าที่พิจารณากฎหมายและศึกษาสอบสวนเรื่องต่างๆอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อให้รัฐสภาได้พิจารณาและตัดสินใจเกี่ยวกับกฎหมายหรือประเด็นปัญหาต่างๆ (วรเจตน์ ภาคีรัตน์, 2543, หน้า 65) และตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อที่ 80 (ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 เล่ม 118 ตอนพิเศษ 42 ข้อ 80 ลงวันที่ 11/5/44) ที่กำหนดเป็นการบังคับให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการธิการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 31 คณะ ซึ่งการตั้งคณะกรรมการดังกล่าวนี้จะตั้งไว้เป็นการถาวรตลอดอายุของสภาผู้แทนราษฎร โดยแต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการจำนวน 17 คน เข้าปฏิบัติหน้าที่ที่คณะกรรมการในหน้าที่ต่างๆ ของคณะกรรมการ ดังนั้นการทำงาน การตัดสินใจของประธานและคณะกรรมการธิการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรในประเทศไทยจึงมีความสำคัญกับการใช้อำนาจอธิปไตยแทนประชาชน รวมทั้งการมีอิทธิพลต่อการทำงานของฝ่ายบริหาร ทำให้การศึกษาแบบแผนความคิดของประธานคณะกรรมการธิการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรในประเทศไทยแต่ละบุคคลน่าจะมีความแตกต่างกันจึงทำให้ลักษณะของรูปแบบผู้นำของประธานและคณะกรรมการธิการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรในประเทศไทยจึงมีความแตกต่างกัน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้สังเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลแบบแผนความคิดของประธานคณะกรรมการธิการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร คือ ลักษณะของกระบวนการคิดต่างๆ อาทิเช่น การคิดเชิงระบบ (System Thinking) การคิดเชิงลำดับขั้นตอน (Steps and Procedures Thinking) การคิดเชิงความรู้ทาง

* สรุปรายการวิจัย เรื่อง แบบแผนความคิดและรูปแบบผู้นำของประธานคณะกรรมการธิการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรประเทศไทย

** นักศึกษาปริญญาเอก สาขารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

วัฒนธรรม (Empathy&Cultural Knowledge Thinking) และการคิดเชิงกลยุทธ์ (Strategic Thinking) โดยมีคุณสมบัติส่วนบุคคลและแหล่งที่มาของอำนาจเป็นตัวแปรแทรกซ้อนในการวิเคราะห์รูปแบบผู้นำของประธานคณะกรรมการธิการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรที่สามารถจำแนกได้คือ ผู้นำแบบเด็ดขาด (Autocratic Leadership style) ผู้นำแบบประชาธิปไตย (Democratic Leadership style) ผู้นำแบบตามสบาย (Laissez-Faire Leadership style) ผู้นำแบบเน้นสังคม (Socialistic Leadership style) ซึ่งได้ทำการสรุปธรรมชาติของแบบแผนความคิดและรูปแบบผู้นำของประธานคณะกรรมการธิการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรในประเทศไทย ได้ว่า “การทำงานของประธานคณะกรรมการธิการรัฐสภาในทุกประเทศทั่วโลกย่อมมีความแตกต่างกันไปตามแบบแผนความคิดของประธานคณะกรรมการนั้น ๆ ถ้ามีการศึกษาแบบแผนความคิดเหล่านี้อย่างเป็นระบบ และเชื่อมโยงกับรูปแบบของผู้นำแล้วในทางวิชาการน่าจะนำไปสู่การกำหนดรูปแบบผู้นำของประธานคณะกรรมการคณะต่าง ๆ ในรัฐสภาได้เป็นอย่างดี และเมื่อมีการศึกษารูปแบบผู้นำได้อย่างเป็นระบบแล้วก็น่าจะนำไปสู่การอธิบายรูปแบบการทำงานของประธานกรรมการคณะต่าง ๆ ได้”

แบบแผนความคิดรูปแบบผู้นำคืออะไร

การศึกษาแบบแผนความคิดและรูปแบบผู้นำของประธานคณะกรรมการธิการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรในประเทศไทยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. แบบแผนความคิด หมายถึง การที่มนุษย์สามารถคิดจินตนาการให้มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาการสร้างสิ่งประดิษฐ์หรือนวัตกรรมใหม่เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ตนเอง และสังคม (สุชาติ ประสิทธิรัฐสินธุ์, 2545, หน้า 4)

ในการศึกษาเรื่องแบบแผนความคิดของประธานคณะกรรมการธิการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรของไทยนี้ได้ประยุกต์ใช้แนวความคิดเรื่ององค์ประกอบด้านความรู้ตามตัวแบบผู้นำ 4 ประการของ เนด เฮอร์แมน (Hermann, Ned, 1996, pp. 64-68) ซึ่งได้แก่การคิดเชิงระบบ^{IV1} การคิดเชิงลำดับขั้น^{IV2} การคิดเชิงความรู้ทางวัฒนธรรม^{IV3} และการคิดเชิงกลยุทธ์^{IV4} มาสังเคราะห์แบบแผนความคิดของประธานคณะกรรมการธิการสามัญ ประจำสภาผู้แทนราษฎรของไทย ซึ่งจะเป็นตัวแปรต้นของการศึกษาวิจัยครั้งนี้

2. รูปแบบผู้นำ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะประยุกต์ใช้ สัจจตรูปแบบผู้นำของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอไฮโอ (Ohio State University) ซึ่งได้ศึกษารูปแบบผู้นำโดยอิงแนวความคิดริเริ่มในการทำงานของผู้นำ ซึ่งแบ่งการพิจารณารูปแบบผู้นำเป็น 4 แบบ คือ

1. บทบาทด้านการพิจารณาร่างกฎหมายที่เข้าสู่การพิจารณาของสภา
2. บทบาทด้านการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานตามนโยบายที่รัฐบาลแถลงต่อสภา
3. บทบาทด้านการศึกษา สอบสวนเรื่องใด ๆ ที่อยู่ในอำนาจของสภา

4. **ประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรประเทศไทย** หมายถึง กลุ่มสมาชิกคณะกรรมการที่อาศัยอำนาจบังคับตามข้อ 80 ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 กำหนดเป็นการบังคับให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 31 คน ซึ่งการตั้งคณะกรรมการดังกล่าวนี้จะตั้งไว้เป็นการถาวรตลอดอายุของสภาผู้แทนราษฎร โดยแต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการจำนวน 17 คน ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ “ประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรประเทศไทย” ที่นี้จึงหมายถึง ประธานคณะกรรมการฯ ที่มีอำนาจการบังคับให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 31 คน รวมทั้งสิ้น 31 คน

ทำไมถึงสนใจศึกษาวิจัยในเรื่องนี้

ผู้ศึกษาวิจัยต้องการทราบถึงแบบแผนความคิดของประธานกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร ประเทศไทยตามแนวคิดของเนด เฮอร์แมน (Herrmann, Ned ,1996, pp. 64-68) ที่แบ่งแบบแผนความคิดของผู้นำออกเป็น 4 ด้าน คือ การคิดเชิงระบบ การคิดเชิงลำดับขั้นตอน การคิดเชิงความรู้ทางวัฒนธรรม และการคิดเชิงกลยุทธ์ รวมทั้งค้นหารูปแบบผู้นำของประธานกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร ประเทศไทย โดยประยุกต์ใช้สี่จัดรูปแบบผู้นำของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอไอโอ (Stogdill and Coons, 1991) ทั้ง 4 แบบ คือ ผู้นำแบบเด็ดขาด ผู้นำแบบประชาธิปไตย ผู้นำแบบตามสบาย และผู้นำแบบเน้นสังคม เป็นตัวแบบในการศึกษาภาวะผู้นำของประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรของไทย และความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนความคิดของประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรประเทศไทยที่แบ่งแบบแผนความคิดของผู้นำออกเป็น 4 ด้าน คือ การคิดเชิงระบบ การคิดเชิงลำดับขั้นตอน การคิดเชิงความรู้ทางวัฒนธรรม และการคิดเชิงกลยุทธ์ กับรูปแบบของผู้นำแต่ละประเภทโดยประยุกต์ใช้ สี่จัดรูปแบบผู้นำของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอไอโอ (Stogdill and Coons, 1991) ทั้ง 4 แบบ คือ ผู้นำแบบเด็ดขาด ผู้นำแบบประชาธิปไตย ผู้นำแบบตามสบาย และผู้นำแบบเน้นสังคม

แล้วน่าจะได้ประโยชน์อะไรจากการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจะได้รับประโยชน์ดังนี้

1. ทราบถึงลักษณะของแบบแผนความคิดของประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรประเทศไทยตามแนวคิดของเนด เฮอร์แมน

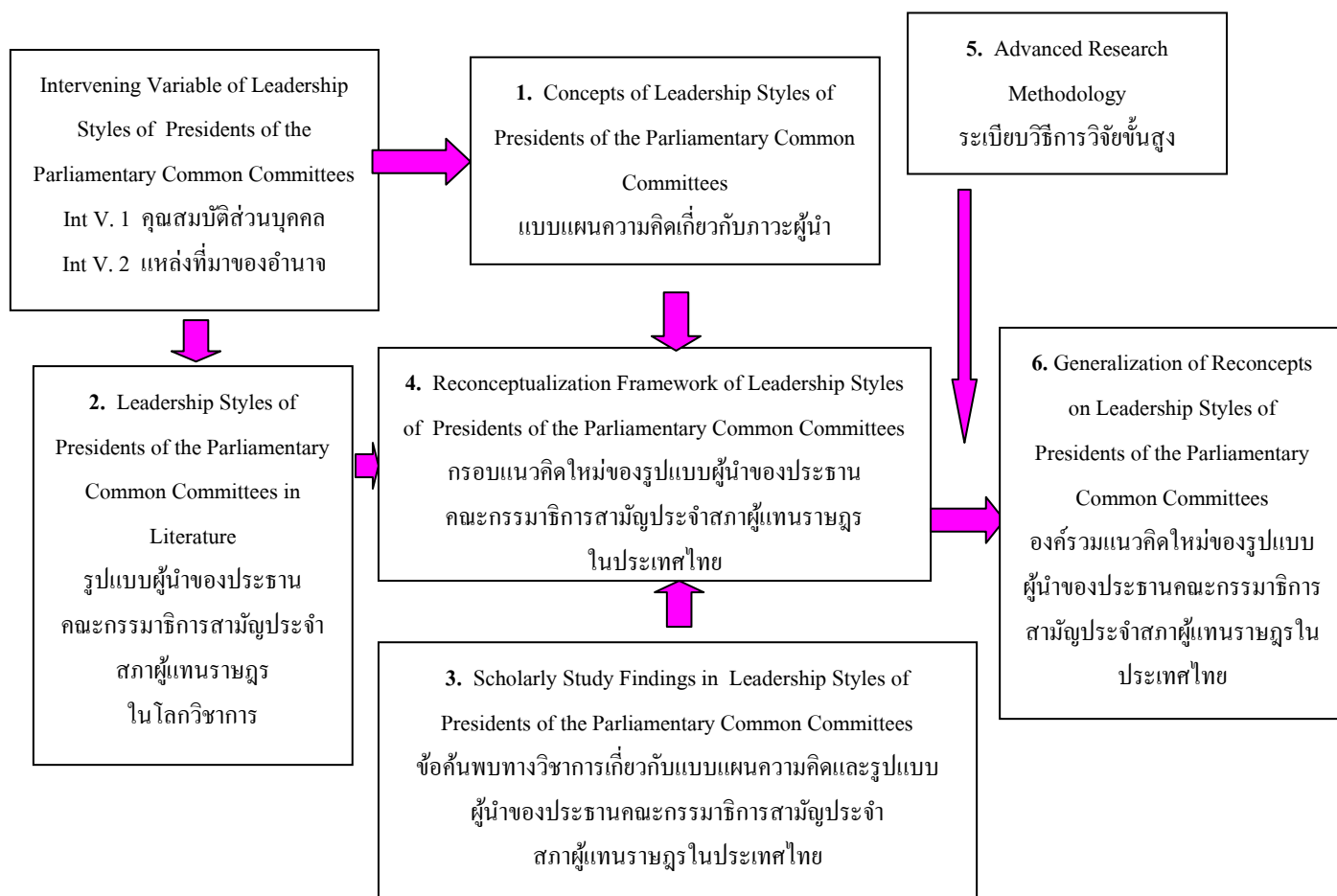
2. ทำให้ทราบรูปแบบผู้นำของประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร ประเทศไทย โดยประยุกต์ใช้ สัจจตรูปแบบผู้นำของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอไอโอ
3. ทำให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างศึกษาแบบแผนความคิดของประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร ประเทศไทยที่แบ่งแบบแผนความคิดของผู้นำออกเป็น 4 ด้าน คือ การคิดเชิงระบบ การคิดเชิงลำดับขั้นตอน การคิดเชิงความรู้ทางวัฒนธรรม และการคิดเชิงกลยุทธ์ กับรูปแบบของผู้นำแต่ละประเภทโดยประยุกต์ใช้ สัจจตรูปแบบผู้นำของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอไอโอ ทั้ง 4 แบบ คือ ผู้นำแบบเด็ดขาด ผู้นำแบบประชาธิปไตย ผู้นำแบบตามสบาย และผู้นำแบบเน้นสังคม
4. ทำให้ทราบถึงคุณลักษณะและรูปแบบผู้นำแบบเด็ดขาดของประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร ประเทศไทย
5. ทราบคุณลักษณะและรูปแบบผู้นำแบบประชาธิปไตยของประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร ประเทศไทย
6. ทราบคุณลักษณะและรูปแบบผู้นำแบบตามสบายของประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร ประเทศไทย
7. ทราบคุณลักษณะและรูปแบบผู้นำแบบเน้นสังคม ของประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร ประเทศไทย
8. ทำให้เกิดการสังเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนความคิดและรูปแบบผู้นำที่จะนำไปสู่ “รูปแบบผู้นำที่เหมาะสมของประธานกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรประเทศไทย” และจะใช้เป็นแนวทางสำคัญในการคัดสรรประธานกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรที่เหมาะสมต่อไป

ขั้นตอนและวิธีการศึกษา

1. กำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยที่ผู้วิจัยกำหนด แยกพิจารณาได้ 2 ลักษณะ คือ หนึ่ง จุดเน้นที่ต้องการศึกษาในส่วนของการศึกษาแบบแผนความคิดนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กระบวนการคิดของสมองตามแนวคิดของเนด เฮอร์แมน (Herrmann ,Ned, 1996 , pp.15) ที่แบ่งแบบแผนความคิดของผู้นำออกเป็น 4 ด้าน คือ การคิดเชิงระบบ การคิดเชิงลำดับขั้นตอน การคิดเชิงความรู้ทางวัฒนธรรม และการคิดเชิงกลยุทธ์ ส่วนรูปแบบผู้นำนั้น ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ สัจจตรูปแบบผู้นำของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอไอโอ (Stogdill and Coons, 1991) ทั้ง 4 แบบ คือ ผู้นำแบบเด็ดขาด ผู้นำแบบประชาธิปไตย ผู้นำแบบตามสบาย และผู้นำแบบเน้นสังคมนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษารูปแบบผู้นำของประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรประเทศไทย โดยมีประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรประเทศไทยชุดที่ 22 และ 23 ที่ดำรงตำแหน่งช่วงปี 2544 ถึงวันที่ 19 กันยายน

2549 จำนวน 31 คนะ รวมเป็น 62 ท่าน ทั้งนี้สามารถสรุปแผนภาพ 1 ของแผนที่มหาคของดุญญินพนธ์ เพื่ออธิบายแนวทางการศึกษาวิจัย

แผนภาพ 1 แผนที่มหาคของดุญญินพนธ์

สอง ความเกี่ยวข้องทางวิชาการ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาประวัติความเป็นมาของการศึกษาแบบแผนความคิดผู้นำในส่วนของประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องแบบแผนความคิดของมนุษย์ การทำงานของสมองที่เน้นรูปแบบการคิดของสมองโดยรวม (Ned Hermann's Brain Model) นอกจากนี้ยังได้ทำการสังเคราะห์รูปแบบผู้นำจากกระบวนการทัศน์ในมิติต่างๆ รวมทั้งประวัติความเป็นมา ความสำคัญ บทบาท โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ ลักษณะงาน หลักเกณฑ์ของคณะกรรมการ

สาม ระยะเวลาที่ศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับดุญญินพนธ์ ระหว่างเดือนมีนาคม 2546 ถึงเดือน พฤศจิกายน 2549 และเริ่มดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือน พฤศจิกายน 2549 ถึงเดือน ธันวาคม 2549

ทั้งนี้ข้อจำกัดที่เกิดขึ้นในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ คือ ในช่วงระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างในช่วงเดือน พฤศจิกายน 2549 ถึงเดือน ธันวาคม 2549 มีผลต่อกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยวางแผนไว้เบื้องต้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรที่ดำรงตำแหน่งช่วงปี พ.ศ.2544 ถึงปี พ.ศ.2549 ได้หมดอำนาจลงทำให้การศึกษาแบบแผนความคิดและรูปแบบผู้นำของอดีตประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรในประเทศไทยนี้จะเป็นการศึกษาอดีตที่ดำรงตำแหน่งในช่วงปี พ.ศ.2544 ถึงปี พ.ศ.2549

นอกจากนี้การเข้าถึงกลุ่มตัวอย่าง ที่ผู้วิจัยต้องทำการเก็บรวบรวมข้อมูลของอดีตประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรที่ดำรงตำแหน่งในช่วงปี พ.ศ.2544 ถึงปี พ.ศ.2549 จะต้องมีการวางแผนเป็นอย่างดีและมีความรอบคอบระมัดระวังในการขออนุญาตหมาย หากไม่มีการประสานงานโดยผู้ที่มีความรู้จัก มักคุ้นแล้ว การขออนุญาตหมายอาจถูกปฏิเสธได้ และร้อยละ 50 ของกลุ่มตัวอย่าง เป็นอดีตประธานฯ ที่อาศัยอยู่ต่างจังหวัด

2 สมมุติฐานของการวิจัย ของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. แบบแผนความคิดการคิดเชิงระบบ การคิดเชิงลำดับขั้นตอน การคิดเชิงความรู้ทางวัฒนธรรม และการคิดเชิงกลยุทธ์ มีความสัมพันธ์กับรูปแบบผู้นำแบบเด็ดขาด
2. แบบแผนความคิดการคิดเชิงระบบ การคิดเชิงลำดับขั้นตอน การคิดเชิงความรู้ทางวัฒนธรรม และการคิดเชิงกลยุทธ์ มีความสัมพันธ์กับรูปแบบผู้นำแบบประชาธิปไตย
3. แบบแผนความคิดการคิดเชิงระบบ การคิดเชิงลำดับขั้นตอน การคิดเชิงความรู้ทางวัฒนธรรม และการคิดเชิงกลยุทธ์ มีความสัมพันธ์กับรูปแบบผู้นำแบบตามสบาย
4. แบบแผนความคิดการคิดเชิงระบบ การคิดเชิงลำดับขั้นตอน การคิดเชิงความรู้ทางวัฒนธรรม และการคิดเชิงกลยุทธ์ มีความสัมพันธ์กับรูปแบบผู้นำแบบเน้นสังคม

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรการวิจัย คือ ประธานกรรมการจำนวน 2 ชุด คือ ชุดที่ 22 และชุดที่ 23 ซึ่งแต่ละชุดจะจำแนกออกเป็น 31 คณะ ส่วน กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ประธานกรรมการฯ ชุดที่ 22 และชุดที่ 23 ที่ให้สัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 25 คน

4. การรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล)

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทุติยภูมิ ผู้วิจัยทำการรวบรวมจากหนังสือ บทความ งานวิจัยของต่างประเทศ รวมทั้งเอกสารจากคอมพิวเตอร์ จำนวนไม่น้อยกว่า 196 ฉบับ

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (ข้อมูลภาคสนาม) ได้ทำการรวบรวมจากแบบสอบถามที่ออกแบบไว้ ดังนั้นการศึกษาวิจัยนี้ได้กำหนดกรอบการรวบรวมข้อมูล คือ ผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลของ คณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรที่ดำรงตำแหน่งในช่วงปี พ.ศ.2544 ถึงปี พ.ศ.2549 เนื่องจากเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงรัฐสภาหลังจากมีการยึดอำนาจของคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 เพื่อทดสอบแบบสอบถาม ให้สามารถวัดและทดสอบสมมติฐานได้ตรงตามต้องการและถูกต้องตามเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่านพิจารณาเพื่อทำการตรวจสอบความแม่นยำของเนื้อหา โดยใช้แบบสอบถามแบบ Open -Ended Question การสัมภาษณ์ใช้กระบวนการสัมภาษณ์แบบ Unstructured Interview นอกจากนี้จาก ประสบการณ์ของผู้วิจัยที่ได้เข้าไปทำงานในคณะกรรมการการต่าง ๆ ของสภาผู้แทนราษฎรหลายคณะเป็น เวลาประมาณนับ 6 ปี จึงได้พบเห็นปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานของประธานคณะกรรมการการสามัญประจำ สภาผู้แทนราษฎรหลายประการ ซึ่งเป็นการอาศัยประสบการณ์ตรงที่ผู้วิจัยได้เข้าไปฝังตัว (embed) และ สังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (participant observation)

ผลการวิจัยที่ค้นพบ

ในการศึกษาวิจัยเรื่องแบบแผนความคิดและรูปแบบผู้นำของประธานคณะกรรมการการสามัญ ประจำสภาผู้แทนราษฎรประเทศไทย ผู้วิจัยมีแนวคิดพื้นฐานว่า “แบบแผนความคิดของประธาน คณะกรรมการการมีความแตกต่างกัน แบบแผนความคิดที่แตกต่างกันนี้ มีผลต่อพฤติกรรมของประธาน คณะกรรมการ การศึกษาแบบแผนความคิดเหล่านี้อย่างเป็นระบบ และเชื่อมโยงกับรูปแบบของผู้นำแล้ว น่าจะชี้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนความคิดกับรูปแบบผู้นำของประธานคณะกรรมการคณะต่างๆ ในรัฐสภาได้ และเมื่อสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ดังกล่าว อย่างเป็นระบบแล้วก็นำไปสู่การอธิบาย พฤติกรรมการทำงานของประธานกรรมการคณะต่างๆ ได้” จากแนวคิดพื้นฐานนี้ ผู้วิจัยได้ตั้ง วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบแผนความคิดของประธานกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร ประเทศไทยตามแนวคิดของเนด เฮอร์มันน์ที่แบ่งแบบแผนความคิดของผู้นำออกเป็น 4 ด้าน คือ การคิดเชิงระบบ การคิดเชิงลำดับขั้นตอน การคิดเชิงความรู้ทางวัฒนธรรม และการคิดเชิงกลยุทธ์ ในส่วนของรูปแบบผู้นำ ของประธานกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรประเทศไทยได้อ้างอิงจากสี่จัดรัสความเป็นผู้นำแห่งรัฐ โอไฮโอ ทั้ง 4 แบบ คือ ผู้นำแบบเด็ดขาด ผู้นำแบบประชาธิปไตย ผู้นำแบบตามสบาย และผู้นำแบบเน้น สังคม เป็นตัวแบบในการศึกษาภาวะผู้นำของประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรของ ไทย และสุดท้ายศึกษาความสัมพันธ์ของแบบแผนความคิดของประธานกรรมการการสามัญประจำสภา ผู้แทนราษฎรประเทศไทยกับรูปแบบผู้นำของประธานและคณะกรรมการการสามัญประจำสภาประธาน คณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรของไทยชุดที่ 22 และ 23 จำนวน 25 คน ซึ่งจากผลการ

สัมภาษณ์เชิงลึกสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างหรืออดีตประธานกรรมการประจำสภาผู้แทนราษฎรไทย จะมีความคิดเชิงกลยุทธ์ที่โดดเด่นมากที่สุด ซึ่งสามารถสะท้อนแบบแผนความคิดของอดีตประธาน กรรมการฯ ส่วนใหญ่นั้น เน้นการใช้ความรู้ ความสามารถในการทำงานเพื่อหาแนวทางการปฏิบัติงานที่ดี ที่สุดภายใต้สภาวะการณ์ที่มีเงื่อนไขที่แตกต่างกัน รองลงมา คือ การมีแบบแผนความคิดเชิงลำดับขั้นตอน ที่ แสดงออกอย่างชัดเจนในขั้นตอนการดำเนินงานที่มีการอ้างอิงกฎระเบียบ เงื่อนไขการทำงาน วัฒนธรรม การปฏิบัติงานขององค์กร และกฎหมายที่ควบคุมการดำเนินงานของคณะกรรมการทั้ง 31 คณะ ส่วน แบบแผนความคิดอันดับที่สามที่กลุ่มตัวอย่างมี คือ การคิดเชิงความรู้ทางวัฒนธรรม การถ่ายทอดสิ่งที่ดี งามของสังคมไทยเพื่อสะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ของประเทศไทยผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่สอดคล้องกับกรอบ การทำงานของคณะกรรมการแต่ละคณะ ส่วนสุดท้าย คือ การคิดเชิงระบบซึ่งถือว่ามีระดับต่ำสุดของ แบบแผนความคิดทั้ง 4 แบบ ดังนั้นสิ่งที่จำเป็นเบื้องต้นในการส่งเสริมคุณภาพของประธานและ คณะกรรมการไทย คือ การส่งเสริมกิจกรรมที่กระตุ้นการเรียนรู้เรื่องแบบแผนความคิดเชิงระบบในมิติ ต่างๆทั้งที่เกี่ยวข้องกับการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมไทย

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ร้อยละ 92.2 ของกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเชิงกลยุทธ์ที่โดดเด่นมากที่สุด เนื่องจากรูปแบบการทำงานของประธานกรรมการฯ มีการพบและเผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้นแต่ละวันมาก ทำให้บทบาทการพัฒนาระบบการทำงานของคณะกรรมการที่ต้องอาศัยการใช้แบบแผนความคิดแบบการคิด เชิงระบบพบน้อยคิดเป็นร้อยละ 84.8 ของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนแบบแผนความคิดของการคิดเชิงลำดับขั้นตอน ของประธานฯสูงเป็นอันดับสอง คิดเป็นร้อยละ 89.8 ของกลุ่มตัวอย่าง ที่แสดงออกถึงขั้นตอนการทำงาน กฎระเบียบข้อบังคับต่างๆของการทำงานในคณะกรรมการ แบบแผนความคิดของการคิดเชิงความรู้ทาง วัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 86.7 ของกลุ่มตัวอย่างจะมีลักษณะการทำงานที่มักจะขึ้นอยู่กับการแก้ไขข้อ ร้องเรียน ร้องทุกข์ของประชาชนทำให้โอกาสในการแสดงออกถึงแบบแผนความคิดของการคิดเชิงความรู้ทาง วัฒนธรรม น้อยกว่าที่เป็นจริง

รูปแบบผู้นำของประธานฯ ส่วนใหญ่มีรูปแบบผู้นำแบบประชาธิปไตยคิดเป็นร้อยละ 91.6 ของ กลุ่มตัวอย่าง เพราะประธานกรรมการฯ ให้โอกาสหรือให้ความสำคัญกับการตัดสินใจของคณะกรรมการ จากมติที่ประชุมมากกว่าการตัดสินใจด้วยตนเองหรือกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด และอันดับรองลงมา คือ ประธาน กรรมการฯ มีรูปแบบผู้นำแบบเน้นสังคมคิดเป็นร้อยละ 77.9 ของกลุ่มตัวอย่าง เพราะสังคมไทยจะให้ ความสำคัญกับความเป็นเพื่อน ความเป็นคนรู้จักหรือการให้ความสำคัญกับระบบอุปถัมภ์ ยังพบเห็นได้จาก การวิจัยครั้งนี้ ที่แสดงออกในรูปของการทำงานของประธานกรรมการฯ ที่เน้นและให้ความสำคัญกับ บรรยากาศของการทำงานร่วมกันซึ่งสะท้อนในผลการวิจัยที่ร้อยละ 57.9 ของกลุ่มตัวอย่างมีรูปแบบผู้นำแบบ เผด็จการและแบบตามสบายคิดเป็นร้อยละ 57.9 และ 52.8 ของกลุ่มตัวอย่าง ตามลำดับ ส่วนแบบแผน ความคิดแบบเชิงกลยุทธ์และแบบแผนความคิดการคิดเชิงระบบจะมีความสัมพันธ์กับรูปแบบผู้นำแบบ

ประชาธิปไตยมากที่สุด รองลงมา คือ แบบแผนความคิดแบบเชิงลำดับขั้นตอนจะมีความสัมพันธ์กับรูปแบบผู้นำแบบประชาธิปไตย และแบบแผนความคิดแบบเชิงกลยุทธ์และแบบแผนความคิดการคิดเชิงระบบจะมีความสัมพันธ์กับรูปแบบผู้นำแบบตามสบายน้อยที่สุด

จากที่กล่าวมาข้อค้นพบที่ปรากฏ ผู้วิจัย สามารถสรุปได้ดังนี้

(1) ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า แบบแผนความคิดของประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรมีหลากหลายแบบแผนความคิด เมื่อศึกษาในเชิงปริมาณ พบว่า จำนวนประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรที่ระบุว่ามีความคิดในแบบแผนต่างๆ เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การคิดเชิงกลยุทธ์ การคิดเชิงลำดับขั้นตอน การคิดเชิงความรู้ทางวัฒนธรรม และการคิดเชิงระบบ จะเห็นได้ว่า แบบแผนความคิดที่พบมากที่สุด คือ แบบแผนความคิดของการคิดเชิงกลยุทธ์ซึ่งสะท้อนถึงลักษณะความคิดในการทำงานของประธานกรรมการฯ ที่มุ่งเน้นการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ส่วนการใช้แบบแผนความคิดแบบการคิดเชิงระบบนั้นพบน้อยที่สุด ในขณะที่แบบแผนความคิดของการคิดเชิงลำดับขั้นตอนที่แสดงถึงการมุ่งเน้นขั้นตอนการทำงานตามกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของการทำงานในคณะกรรมการการอยู่ในลำดับที่สอง ส่วนแบบแผนความคิดของการคิดเชิงความรู้ทางวัฒนธรรมอยู่ในลำดับที่สาม ทั้งนี้อาจพบว่ามีสาเหตุมาจากลักษณะงานของคณะกรรมการฯ ที่มักจะขึ้นอยู่กับการแก้ไขข้อร้องเรียน ร้องทุกข์ของประชาชนทำให้ต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ ซึ่งมักเป็นปัญหาเฉพาะหน้า การแสดงออกถึงแบบแผนความคิดเชิงระบบ ขั้นตอน หรือเชิงความรู้ทางวัฒนธรรม จะปรากฏน้อย สะท้อนให้เห็นถึงการสนองตอบของประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร ที่ต้องใช้แบบแผนความคิดที่สอดคล้องกับลักษณะงานของกรรมการในแต่ละด้านและแต่ละเรื่อง ซึ่งมีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์แวดล้อมต่างๆ กอปรกับสภาพแวดล้อมทางการเมืองของประเทศไทยที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่คาดเดาได้ยาก อาศัยความสามารถเฉพาะตัวของนักการเมืองสูง มีการใช้อิทธิพลนอกกติกาที่เป็นระบบสากล ทำให้อาชีพประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร จำต้องอาศัยแบบแผนความคิดที่ต้องเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมต่างๆ และต่อสู้แข่งขันในเชิงกลยุทธ์ ส่วนแบบแผนความคิดอื่นๆ นั้น พบว่ามีจำนวนน้อยกว่า ซึ่งสะท้อนถึงการคิดเชิงระบบ ขั้นตอน หรือความรู้เชิงวัฒนธรรม เป็นแบบแผนความคิดที่เป็นส่วนประกอบในงานที่มีลักษณะอีกประเภทหนึ่งที่อาจมีลักษณะงานประจำ หรืองานที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกฎหมาย หรือระเบียบปฏิบัติต่างๆ

(2) อดีตประธานฯ ส่วนใหญ่มีรูปแบบผู้นำแบบประชาธิปไตย เพราะประธานกรรมการฯ จะต้องให้โอกาสหรือให้ความสำคัญกับการตัดสินใจของคณะกรรมการจากมติที่ประชุมมากกว่าการตัดสินใจด้วยตนเองหรือกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด และอันดับรองลงมา คือ ประธานกรรมการฯ มีรูปแบบผู้นำแบบเน้นสังคมเพราะสังคมไทยจะให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ความเป็นที่รู้จักหรือการให้

ความสำคัญกับระบบอุปถัมภ์ ยังพบเห็นได้จากการวิจัยครั้งนี้ ที่แสดงออกในรูปของการทำงานของประธานกรรมการฯ ที่เน้นและให้ความสำคัญกับบรรยากาศของการทำงานร่วมกัน

ส่วนประธานกรรมการฯที่มีรูปแบบผู้นำแบบเผด็จการ จะแสดงให้เห็นได้ในตัวผู้นำที่มาจากองค์กรที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบ กฎหมายและ กำลังคน เช่น ทหาร ตำรวจ เพราะต้องคำนึงถึงความมั่นคงของประเทศ จึงจำเป็นต้องมีลักษณะของรูปแบบผู้นำที่เน้นการวินิจฉัยสั่งการ การตัดสินใจที่มีความเด็ดขาด มีวินัยเคร่งครัด และมักจะเน้นงานมากกว่าการเน้นความสัมพันธ์ส่วนบุคคล โดยเฉพาะในงานที่เป็นสำคัญของประเทศ เช่น ในเรื่องของความมั่นคงของประเทศ ที่ผู้นำได้แสดงถึงการใช้อำนาจของประธานฯ ในระดับที่สูงกว่า การคำนึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

(3) ความสัมพันธ์ของแบบแผนความคิดของประธานกรรมการสามัญประจำ สภาผู้แทนราษฎรประเทศไทย กับรูปแบบผู้นำของประธานกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร สามารถสรุปได้ว่า แบบแผนความคิดแบบเชิงกลยุทธ์และแบบแผนความคิดการคิดเชิงระบบจะมีความสัมพันธ์กับรูปแบบผู้นำแบบประชาธิปไตยมากที่สุด รองลงมา คือ แบบแผนความคิดแบบเชิงลำดับขั้นตอนจะมีความสัมพันธ์กับรูปแบบผู้นำแบบประชาธิปไตย และแบบแผนความคิดแบบเชิงกลยุทธ์ และแบบแผนความคิดการคิดเชิงระบบ จะมีความสัมพันธ์กับรูปแบบผู้นำแบบตามสบายน้อยที่สุด

จากสาระสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ ได้ข้อค้นพบความสัมพันธ์ของแบบแผนความคิดกับรูปแบบภาวะผู้นำของประธานกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร และพบว่า แบบแผนความคิดที่มีอิทธิพลมาก ก็คือแบบแผนความคิดเชิงกลยุทธ์ เนื่องจากมีประธานกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร จำนวนมากที่ใช้แบบแผนความคิดนี้ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย อาจกล่าวได้ว่า ในบริบทการเมืองไทยและสภาพแวดล้อมของประเทศในขณะนี้ที่ศึกษาวิจัยนี้ ประธานกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรอาศัยแบบแผนความคิดเชิงกลยุทธ์และรูปแบบผู้นำแบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นแนวทางในการบริหารและดำเนินการของประธานกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรส่วนใหญ่ อย่างไรก็ดี สำหรับงานที่มีลักษณะที่เป็นงานประจำหรือกฎหมาย ระเบียบแบบแผนก็ต้องอาศัยแบบแผนความคิดเชิงขั้นตอน ส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงต้องอาศัยรูปแบบผู้นำแบบเผด็จการ

ผลการศึกษาวิจัยนี้ ชี้ให้เห็นถึงตัวแบบความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของประธานกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร ได้แก่ แบบแผนความคิด รูปแบบผู้นำ และบริบทของงานและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนธรรมชาติของงานที่ประธานกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรจะต้องเผชิญกับสภาพงานต่างๆ ทำให้ จะต้องมีการสร้างความเข้มแข็งให้กับประธานกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร เกี่ยวกับสมรรถนะหลัก (Core competency) ในงานกรรมการ โดยการสร้างเสริมความเข้มแข็งของแบบแผนความคิดและรูปแบบผู้นำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

แบบแผนความคิดเชิงกลยุทธ์และรูปแบบผู้นำแบบประชาธิปไตย ให้ประธานกรรมการธิการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรใช้แบบแผนความคิดและรูปแบบผู้นำได้อย่างถูกต้องกับสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล นอกจากนี้สมควรให้ข้อค้นพบนี้ไปในการสรรหา คัดเลือก พัฒนาผู้ที่จะเข้าสู่ตำแหน่งประธานกรรมการธิการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรในคณะต่างๆ ให้เหมาะสม เพื่อความสำเร็จของงานของคณะกรรมการชุดต่างๆ

ข้อจำกัด/อุปสรรคของการวิจัย

1. การเก็บรวบรวมแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่อยู่ในความดูแลของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) ที่มีการยุบพรรคการเมือง ทำให้อดีตประธานกรรมการฯที่เป็นนักการเมืองบางส่วนไม่ต้องการแสดงการมีส่วนร่วมในการเก็บรวบรวมข้อมูล แต่มีบางส่วนที่ให้ความร่วมมือ มีความกระตือรือร้นและปรารถนาที่จะแสดงความคิดเห็น มีการให้ข้อมูลขณะทำการสัมภาษณ์เป็นอย่างดี ทำให้ข้อมูลที่จากการสัมภาษณ์นั้นถูกนำมาใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ได้เป็นอย่างดี ขณะเดียวกันก็มีผู้ให้สัมภาษณ์บางส่วนที่ตรวจสอบคุณลักษณะส่วนบุคคล ของผู้สัมภาษณ์ เพราะต้องอยู่ในช่วงระมัดระวังมาก ซึ่งผู้สัมภาษณ์สามารถแก้ไขปัญหาในการสัมภาษณ์ได้เป็นอย่างดี

2. ขั้นตอนการนัดหมายกลุ่มตัวอย่างมีรายละเอียดมาก เนื่องจากจะต้องมีการจัดเตรียมความพร้อมของเอกสารการสัมภาษณ์ควบคู่กับการศึกษาวิธีคิดและบุคลิกภาพของกลุ่มตัวอย่างว่ามีแนวคิด วิสัยทัศน์ในประเด็นเนื้อหาที่น่าจะเกี่ยวข้องอย่างละเอียด ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการสอบถามจากบุคคลรอบข้างและผู้ใกล้ชิดของกลุ่มตัวอย่างด้วยความระมัดระวัง การใช้เครือข่ายของอดีตประธานกรรมการฯ เพื่อทำการนัดหมายก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่ประสบผลสำเร็จในการนัดหมายกลุ่มตัวอย่าง

3. ช่วงเวลาของการให้สัมภาษณ์ที่จะต้องมีการนัดหมายล่วงหน้าหลายครั้ง รวมทั้งการเดินทางไปต่างจังหวัด เพื่อทำการสัมภาษณ์ ซึ่งระยะเวลาที่ให้สัมภาษณ์จะขึ้นอยู่กับความสะดวกของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นสำคัญ ซึ่งบางครั้งต้องใช้เวลานานในการเดินทางและทำการสัมภาษณ์

4. ช่วงเวลาของการเก็บข้อมูลที่คาบเกี่ยวกับระยะเวลาในของการเลือกตั้งใหม่ที่ออกโดยคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) ทำให้ประธานกรรมการฯต้องขอข้อมูลเบื้องต้นจากผู้สัมภาษณ์เพื่อพิจารณาประเด็นที่จะสัมภาษณ์

5. อดีตประธานกรรมการฯหรือกลุ่มตัวอย่างมีการกระจายตัวสูง ซึ่งร้อยละ 50 อยู่ต่างจังหวัดทำให้การนัดหมายสัมภาษณ์ และการเดินทาง ต้องใช้เวลานานและเสียค่าใช้จ่ายสูงในการเก็บข้อมูล

ข้อเสนอแนะที่ผู้วิจัยค้นพบ

1. ควรมีระเบียบและข้อบังคับในการกำหนดคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่ง ประธานกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรแต่ละคณะที่มีความเชี่ยวชาญ และมากด้วยประสบการณ์และมีความชำนาญ

2. หลังจากที่ประธานกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรพ้นตำแหน่งหรือหมดวาระลง ควรมีการส่งเสริมให้กลับเข้ามามีส่วนร่วมในคณะกรรมการเดิมในตำแหน่งประธานที่ปรึกษาของคณะกรรมการนั้นๆ เพื่อให้เกิดการทำงานที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาและเกิดความความต่อเนื่องของงาน

3. การสร้างหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานคณะกรรมการไทย เช่น หลักสูตร “รูปแบบผู้นำเพื่อการพัฒนาแบบแผนความคิดและรูปแบบผู้นำของประธานคณะกรรมการไทย” และหลักสูตร “กระบวนการคิดเพื่อการสร้างภาวะผู้นำในระบบการเมืองไทย”

4. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่อยู่ในกรอบการวิจัยเฉพาะ เรื่องแบบแผนความคิดและรูปแบบผู้นำของประธานคณะกรรมการสามัญ ประจำสภาผู้แทนราษฎรประเทศไทย ซึ่งการจะนำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ ในการพัฒนาการเมืองประเทศไทย ควรจะต้องมีการวิจัยต่อเนื่องในเรื่องความสัมพันธ์ของแบบแผนความคิดและรูปแบบผู้นำของกลุ่มบุคคลทางการเมืองอื่นๆ เช่น คณะกรรมการเลือกตั้ง ศาลรัฐธรรมนูญ หัวหน้าพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง เพื่อเป็นการบูรณาการองค์ความรู้ให้ครอบคลุมองค์การทางการเมือง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมต่อไป

5. . การวิจัยครั้งนี้ได้ขอค้นพบหลายประการที่สอดคล้องกับทฤษฎีและความรับรู้เดิมที่มาจากต่างประเทศ แต่เนื่องจากประเทศไทยมีแบบแผนที่มา แตกต่างจากสังคมตะวันตก ดังนั้น เห็นควรผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจทำการวิจัยเฉพาะเรื่องที่ไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน เพื่อผลการวิจัยที่สามารถนำมาอธิบายปรากฏการณ์ในบริบทของสังคมไทยได้อย่างชัดเจนและลุ่มลึกต่อไป

6. จากผลการวิจัยที่ได้ ถึงจะเป็นงานวิจัยเพียงส่วนเดียวในมิติทางการเมืองของประเทศไทย หากมีการนำเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกระจุกสะทอนปรากฏการณ์ทางการเมืองไทย ให้ผู้สังคมได้รับรู้ คาดว่าจะมีผลต่อการกระตุ้น ให้ทุกส่วนของสังคมไทยมีการตื่นตัว และปรับตัวเพื่อเป็นการยกระดับความคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองให้กับนักการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง ข้าราชการ ตลอดจนประชาชนทั่วไปมีการตื่นตัวในกิจกรรมทางการเมือง อย่างมีจุดหมายปลายทางเพื่อสังคมในอุดมคติต่อไป

บรรณานุกรม

- กิริติ บุญเจือ.(2544). *ปรัชญาหลังนวยุค*. กรุงเทพฯ: New Horizon Publisher.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์.(2532). *ความฉลาดสองด้าน*. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย.
- คณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย (คปป.) .(ม.ป.ป.).*กรอบความคิดหลักในการเรียบเรียง
บทบัญญัติร่างรัฐธรรมนูญตามแนวรัฐธรรมนูญนิยม(Constitutionalism)*.(เล่ม 2).
กรุงเทพฯ:สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- ชนิดา วิตต์สุทนต์.(2544). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ชัยวัฒน์ ธีระพันธ์ .(2542).*ทฤษฎีไร้ระเบียบกับทางสองแพร่งของสังคมสยาม*.(พิมพ์ครั้งที่ 1).
กรุงเทพฯ: ภูมิปัญญา
- ณัฐพร วรปัญญาตระกูล.(2547).*รัฐสภาไทยในรอบ 72 ปี ภายใต้ยุคประชาธิปไตย*.รัฐสภาสาร.
ปีที่ 52 ฉบับที่ 6 หน้า 172-186.
- ดำรง วัฒนา.(ม.ป.ป.). *การบริหารจัดการตามทฤษฎี"ห่านป่าบิน"(Flying Geese Theory)*.
กรุงเทพฯ: ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ติน ปรัชญพฤทธิ. (2530). *ข้าราชการระดับสูงของไทยและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ*.
กรุงเทพฯ : สำนักงานอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ติน ปรัชญพฤทธิ.(2539).*เอกสารการสอนชุดวิชา การพัฒนาองค์กร: หน่วยที่ 13 บทบาทและ
ค่านิยมของผู้บริหารระดับสูงของไทยกับการพัฒนาองค์การ*. [นนทบุรี] : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ . (2543) *ระบบสมอง*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาวิจัยการศึกษาคณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ทิสนา แคมมณี (2544). *วิทยาการด้านการคิด*. กรุงเทพฯ: มาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์
- ธทอง จันทรางศุ. (2538). *การปรับปรุงระบบการทำงานของคณะกรรมการธิการของสภาให้มี
ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น*.รายงานวิจัย เพื่อจัดทำข้อเสนอการปฏิรูปการเมืองไทยเสนอต่อ
คณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย (คปป.). กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการ
วิจัย (สกว.)
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2540). *บทบาทของคณะกรรมการสามัญสภาผู้แทนราษฎร*. กรุงเทพฯ:
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- ประคอง กรรณสูต.(2542). *สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์* .(พิมพ์ครั้งที่ 3 ปรับปรุงแก้ไข).
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประยุทธ์ ปยุตโต(พระพรหมคุณาภรณ์).(2549).*วิธีคิดตามหลักพุทธธรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ:

สยาม

พุทธทาสภิกขุ.(2549).*ธรรมะกับการเมือง*.กรุงเทพฯ: เพชรประกาย

มนตรี เจนวิทย์การ.(2549).*แนวคิดเรื่องความชอบธรรมกับการต่อสู้ทางการเมืองยุคทักษิณ* .

สถาบันพระปกเกล้า .ปีที่ 4 ฉบับที่ 1

มนตรี รูปสุวรรณ.(2540). *แนวทางในการเพิ่มพูนสมรรถนะของ สภาผู้แทนราษฎรไทย:ศึกษา*

เฉพาะกรณีคณะทำงานของคณะกรรมการผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิก

สภาผู้แทนราษฎร และการให้บริการข้อมูลทางวิชาการและสวัสดิการของสภาผู้แทนราษฎร.

กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

ลิขิต เพชรสว่าง. 2540. *เอกสารวิจัยส่วนบุคคล เรื่อง บทบาทของคณะกรรมการสามัญสภา*

ผู้แทนราษฎร. นักศึกษาสถาบันพระปกเกล้า รุ่นที่ 2 ปีการศึกษาพ.ศ. 2540

ลิขิต ธีรเวคิน. (2542). *วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วรเจตน์ ภาคีรัตน์.(2546).*สาระสำคัญและแนวทางการพัฒนาสภาผู้แทนราษฎรใน 10 ปี ข้างหน้า.*

(พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ.2543).กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

วรเจตน์ ภาคีรัตน์.(2543).*สาระสำคัญและแนวทางการพัฒนาสภาผู้แทนราษฎรใน 10 ปี ข้างหน้า.*

รายงานการวิจัยด้วยเงินสนับสนุนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.พิมพ์ครั้งที่ 1.

กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2539). *กรอบความคิดหลักในการเรียบเรียงบทบัญญัติร่าง*

รัฐธรรมนูญ = (Constitutionalism) (เล่ม 2) / โดย คณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย

(คพป.). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สุพจน์ บุญพิเศษ.(2547). *รูปแบบผู้นำของประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลใน*

ประเทศไทย.วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. กรุงเทพฯ

:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Alvin Toffler.(1980). *The Third Wave*. New York: Bantam Book.

Booth,A. (1980). *Leadership Styles*. New Jersey: Facet Publishing

David Harvey. (1989). *The Condition of Postmodernity.An Enquiry into the Origins*

of Cultural Change. Great Britain: Cambridge University Press.

Herrmann, Ned. (1996). *The Whole Brain Business Book*. New York: McGraw Hill.

Maccoby, Michael. (1976). *The gamesman*. New York : Simon and Schuster.

Stogdill and Coons' leadership behavior quadrants. From *Educational Administration: Concepts and Practices* (p. 134), by F. C. Lunenburg and A. C. Ornstein, 1991, Belmont, CA: Wadworth. (http://www.aiias.edu/academics/sgs/info/v2n1/john_institutional_commitment.html)